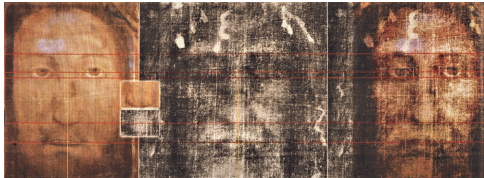

Ігор Бриндак

Про знамениту Туринську плащаницю, мабуть, чули всі. Однак набагато менше відомо, що у світі існують ще й інші нерукотворні образи Спасителя. Один із них - це хустина, яка зберігається в італійському містечку Манопелло. Про неї і піде мова в публікації. УÂ Євангелії описується один дуже цікавий епізод, коли апостоли Петро та Іван почули про воскресіння Ісуса і прибігли до вже порожньої гробниці.

Ось як буквально про це написано: «Приходить тоді за ним Симон-Петро і, ввійшовши до гробниці, бачить, що полотнище лежить, а й хустка, яка в Нього на голові була: лежала вона не з полотнищем, а згорнена збоку, на іншому місці» (Йо. 20, 6-7). Полотнище це якраз і є відома сьогодні всім Туринська плащаниця. А ось хустка?..

Спочатку слід пояснити, якою вона була. У ті часи на Сході тіла покійників завивали у спеціальний саван перед покладенням до гробу. А поверх полотна на обличчя накладали спеціальну хустину. Ці, власне, поховальні речі й побачили апостоли Петро та Йоан. Якщо полотно збереглося до наших днів, то це означає, що вони його забрали зі собою. Логіка підказує, що мали б забрати зі собою й хустину. А чи збереглася вона до нашого часу, подібно як і плащаниця? Є всі підстави думати, що так і що зараз ця реліквія зберігається в італійському містечку Манопелло.

Сама поява реліквії була дуже незвичною. Її описав у 1645 році місцевий чернець-капуцин отець Донато де Бомба в «Історії Манопелло». Так ось на початку 16 століття там проживав лікар, на ім'я Антоніо Леонеллі. У 1506 році до його будинку зайшов якийсь незнайомий чоловік, представившись прочанином, що відвідує різні святі місця. А причину візиту подав як бажання передати щось дуже важливе. Однак він сказав, що зробить це не в помешканні лікаря, а в місцевій церкві. Коли вони обоє зайшли до храму, прочанин вручив Леонеллі згорток полотна. Лікар розгорнув його і побачив там зображення обличчя Ісуса Христа. Він обернувся, щоб подякувати, але незнайомець зник, і більше його ніхто не бачив. З подальшої історії відомо, що образ зберігався у помешканні Леонеллі, але після його смерті був викрадений. Було ще багато пригод із

цією реліквією, аж допоки майже через століття її зумів віднайти та викупити інший житель Манопелло - Антоніо Фабріціо. У 1638 році він подарував образ місцевому монастирю капуцинів. Там хустина зберігається й до сьогодні.

Як насправді виглядає святий лик із Манопелло? Це полотно прямокутної форми розміром 17 на 24 сантиметри. Тканина - це матеріал, який у Біблії згадується як вісон. У наш час цю тканину ще називають морським шовком. Її виготовляють з окремих видів морських молюсків. Через складну технологію тканина і в наш час є досить дорога, а в епоху Античності взагалі вважалася найдорожчою. Морський шовк має таку властивість, що він надзвичайно тоненький. Наприклад, хустку з Манопелло можна скласти так, що вона поміститься у шкарлупу волоського горіха. І в той же час ця тканина дуже міцна й термостійка. А ще на неї не можна нанести ніяку фарбу. І тому вона є також прозорою і блискучою. Професор Данте Вітторе, який вивчав образ із Манопелло, для досліджень використав цифровий сканер. Завдяки ньому він переконався, що там немає жодних барвників (див. о. М. Петровский, «Чудо в Манопелло: открытие немецкого журналиста» // NEWSMONK.ru/blog/archiwes/2162).

Поміщена хустина у срібний релікварій, який має форму прямокутної різьбленої рами, і з обох сторін рама є зашкленою.

Тепер щодо самого зображення. Як відомо, на Туринській плащаниці зображене тіло Ісуса Христа у гробі. На той момент - ще мертве. У той же час на хустині з Манопелло ми бачимо обличчя Спасителя у момент воскресіння: очі розплющені, уста усміхаються, а при збільшеному зображенні видно, що рани, які є на обличчі, затягуються. Тут потрібно звернути увагу на один важливий момент: за звичайною людською логікою, Ісус, воскреснувши, мав би розірвати полотно, у яке був загорнутий. Але сталося щось зовсім інакше: тіло Спасителя просто пройшло крізь полотно, у яке було загорнуте, не розриваючи його, і при тому залишило два зображення: на полотні страсне, а на хустині - воскресне. Якщо взяти до рук хустину з Манопелло і прикласти до обличчя, зображеного на Туринській плащаниці, то видно, що розміри і всі контури співпадають. Також співпадають і сліди від ран. З тією відмінністю, що на Плащаниці рани відкриті, а на лику з Манопелло - затягуються. Ось погляньте: зображення №1 - це лик із Манопелло, №2 - обличчя на Туринській плащаниці, №3 - якщо їх накласти одне на одне. А в квадратах між зображенням 1 і 2 контури носа на плащаниці і на лику з Манопелло. Це означає, що на обох реліквіях зображена одна й та ж особа. Є, правда, деяка відмінність: на Туринській плащаниці є щось на зразок чорно-білого фотонегативу. А ось на лику з Манопелло усе - в натуральних кольорах. Як розповідають очевидці, що побували в Манопелло, якщо розглядати реліквію під різним кутом освітлення, то, відповідно, змінюються й відтінки на лику, що створює враження, ніби з релікварію дивиться жива людина.

Чи були якісь спроби скептиків заперечити автентичність образу з Манопелло? Так,

були. Спочатку твердилося, що начебто контури на хустці з Манопелло і Туринській плащаниці не співпадають. Як ми вже вище переконалися, контури насправді співпадають. Друге, на що вказують скептики, - це те, що начебто брови на лику з Манопелло не такі, як у живих людей, а отже - рукотворні. Стосовно цього, то старше покоління, мабуть, пам'ятає брови «дорогого» Леоніда Ілліча, про які у свій час навіть складали анекдоти. Вони, на перший погляд, теж могли видаватися штучними, але насправді були цілком природніми.

А якщо лик з Манопелло автентичний, а факти, як бачимо, говорять саме про це, то тепер подумаймо, що Бог хотів нам через цю реліквію сказати? По-перше, образ з Манопелло є доказом автентичності й Туринської плащаниці. Можливо, читачі чули твердження, що начебто плащаниця є підробкою, яка появилася на межі 13-14 століть. Якщо б це було так, то як тоді пояснити повне співпадіння обох зображень, включаючи навіть рани на обличчі Христа? Якщо припустити, що хтось міг відтворити зображення з Плащаниці, то настільки точно він міг це зробити, тільки маючи кінокамеру або фотоапарат. Цих засобів, річ ясна, у Середньовіччі не було. По-друге, обидві реліквії свідчать про те, що Бог схвалює священні зображення і що вони не є ніяким ідолопоклонством, По-третє, чудесний лик з Манопелло є ще одним із підтверджень того, що Христос насправді воскрес, а значить є переможцем смерті, а отже, звільнить від смерті всіх нас, якщо ми йому довіримося.

Ігор БРИНДАК, «Сестра» Туринської плащаниці // ЖИВА ВОДА № 4 2019